

Tijdens een wandeling langs het Ommetje in Velden, ontmoet ik allerlei wilde bloemen en kruiden waarover ik graag meer wil vertellen.

Deze maand wil ik jullie kennis laten maken met ;

Herderstasje (*Capsella bursa-pastoris*)

Het herderstasje groeit langs wegen en paden op goed waterdoorlatende, wat zanderige, stikstofhoudende grond in de zon of halfschaduw. Ze behoort tot de familie van de kool. Jonge rozetblaadjes kunnen worden gebruikt in salades of gesmoord in soepen.

De Nederlandse naam is ontleend aan de hartvormige hauwtjes, die het model hebben van een tas die vroeger door herders en boeren gebruikt werd. In de volksmond staat het kruid ook bekend als lepeltjesdief, beursjeskruid, tasjeskruid, bloedkruid, eendepootjes, ganzetongen, lepels en vorken, moederstasje of tuinlepeltje.

De plant is een- of tweejarig. De penvormige wortel is vaak verhout. Rondom de spoelvormige wortel staan de bochtig getande bladeren in een wortelrozet. Het herderstasje bloeit van maart tot september met witte bloemen, die gegroepeerd staan in een tros. De bloemen hebben witte kroonblaadjes. De kelkbladeren zijn half zo lang als de kroonbladeren. Hoewel de plant door insecten wordt bezocht, treedt relatief weinig kruisbestuiving op. Wel is er sprake van zelfbestuiving.

Herderstasje komt oorspronkelijk uit de Middellandse zeegebied. Maar het heeft zich overal verspreid. Het gebruik als voedsel gaat tenminste 8000 jaar terug. De zaden van de plant zijn oa. teruggevonden in de maag van de Tollundman, het beroemde veenlijk uit Denemarken, die dateert uit het begin van onze jaartelling. De plant wordt in verschillende handelsproducten gebruikt. In de volksgeneeskunde werd al in de oudheid een aftreksel gebruikt tegen 'interne' bloedingen (aftreksel = thee; 1 theelepel per kopje kokend water), ontstekingen van de urinewegen en als kompres op open bloedende wonden. Ook wordt het in combinatie met maretak en meidoorn gebruikt tegen hoge bloeddruk. De plant plukken voor de zaden rijp zijn. Ook binnen de traditionele Chinese geneeskunde en de Ayurveda wordt herderstasje gebruikt.

Mijn wandeling langs het Ommetje in Velden heeft mij veel geleerd over dit aardige plantje aan de slootkant. De wandeling was zeer de moeite waard en de volgende keer vertel ik u over een andere plant, die ik tijdens het Ommetje heb gevonden.

Annet Weijkamp